

MBO Stages en de migratieachtergrond van studenten

ROA Fact Sheet

ROA-F-2018/17

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt | ROA
Research Centre For Education and the Labour Market | ROA

MBO Stages en de migratieachtergrond van studenten

1. Inleiding

Jaarlijks worden in Nederland grootschalige onderzoeken verricht onder gediplomeerden, waaronder ook die van het middelbaar onderwijs (mbo)¹. De gediplomeerden van het mbo wordt daarbij ongeveer anderhalf jaar na het behalen van het diploma gevraagd om terug te kijken op de gevolgde mbo-opleiding alsmede om informatie te verstrekken over de transitie tussen gevolgde mbo-opleiding en arbeidsmarkt/vervolgopleiding. Deze factsheet presenteert resultaten uit de onderzoeken die in de jaren 2014 (gediplomeerden van het schooljaar 2012-2013) tot en met 2017 (gediplomeerden van het schooljaar 2015-2016) hebben plaatsgevonden.

We presenteren de antwoorden over de ervaringen tijdens de mbo-opleiding wat het zoeken en vinden van een stage- of beroepspraktijkvormingsplaats (bpv) betreft. Meer specifiek draait het om de vraag hoe snel mbo'ers een stage- of bpv-plek vinden en in hoeverre hierin verschillen zijn tussen jongeren zonder een migratieachtergrond, jongeren met een westerse migratieachtergrond en jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond.

Het is belangrijk om voorafgaand een tweetal opmerkingen te plaatsen.

Ten eerste, de onderzochte vragen hebben voor jongeren die een mbo-bbl opleiding gevolgd hebben betrekking op het vinden van een bpv-plaats aan het begin van de opleiding. Tijdens de gehele opleiding is deze groep gemiddeld zo'n 4 dagen per week werkzaam in deze bpv-plaats. Voor de jongeren die een mbo-bol opleiding hebben gevolgd hebben de vragen betrekking op het vinden van een plaats tijdens de opleiding waarin ze voor een bepaalde tijdsperiode een stage hebben gevolgd.

Ten tweede, de groep die de vragenlijst heeft ingevuld, is de groep studenten die de mbo-opleiding succesvol heeft afgerond. Jongeren die geen stage-/bpv-plaats konden vinden en daarom de opleiding niet konden afronden dan wel de opleiding in het geval van het mbo-bbl niet gestart zijn en het onderwijs hebben

verlaten, zijn niet bevraagd. In hoeverre dit de gepresenteerde uitkomsten beïnvloed is niet te achterhalen.

In de paragrafen 2-4 worden eerst enkele beschrijvende gegevens gepresenteerd over de mate waarin men tijdens de opleiding moeite ondervond om een stageplaats te krijgen, hoe vaak men diende te solliciteren, in hoeverre men tevreden was met de begeleiding vanuit de stageplaats en vanuit de school, en ten slotte wordt een indicatie gegeven van de mate waarin in de stage alle aspecten van het beroep aan bod gekomen zijn. We kijken daarbij naar eventuele veranderingen in de periode 2014-2017, en presenteren mogelijke verschillen tussen de twee leerwegen in het mbo (bol en bbl), de vier mbo-niveaus en de te onderscheiden opleidingssectoren.

In het tweede gedeelte van de factsheet (Paragraaf 5) wordt getracht de gevonden verschillen tussen jongeren zonder migratieachtergrond, met westerse migratieachtergrond en met niet-westerse migratieachtergrond in het aantal keer dat men heeft moeten solliciteren nader te verklaren.

2. Het vinden van een stage-/bpv-plaats

In de afgelopen vier metingen (2014-2017) van het schoolverlatersonderzoek zien we dat ongeveer 85% van de respondenten aangeeft 1 tot en met 3 keer gesolliciteerd te hebben op een stage-/bpv-plaats tijdens hun mbo-opleiding. Voor de groep jongeren zonder migratieachtergrond is dit percentage ongeveer 87%, terwijl deze voor de groep jongeren met een westerse migratieachtergrond 83% is en voor jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond 72%. Figuur 1 laat zien dat, wanneer we deze getallen uitsplitsen naar jaar, het *verschil* tussen jongeren met een niet-westerse en zonder migratieachtergrond in het percentage leerlingen dat 1 tot en met 3 keer dient te solliciteren naar een stageplaats is afgenomen van 17%-punt (2014 en 2015) naar 12%-punt (2017).

Kijken we voor het meetjaar 2017 nader naar de groep die maximaal 3 keer diende te solliciteren, is zichtbaar dat onder de jongeren zonder migratieachtergrond 68% de stage-/bpv-plaats zelfs met slechts 1 sollicitatie vond, terwijl dit cijfer voor jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond ongeveer op 48% ligt. Ook bij de groep die minimaal 4 keer diende te solliciteren, laten

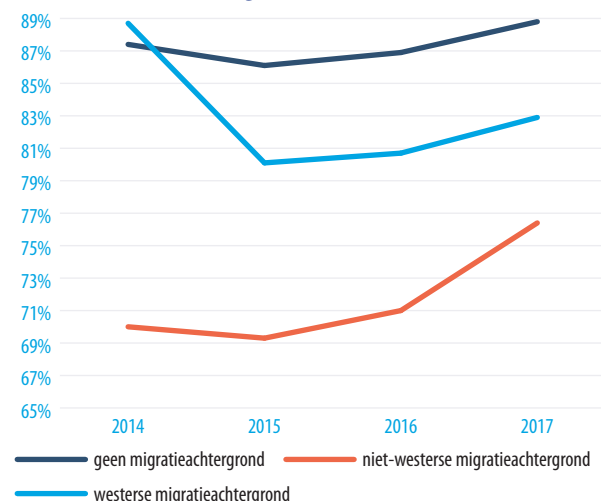
¹ De BVE-Monitor wordt door het CBS in samenwerking met het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) uitgevoerd.

de onderliggende cijfers nadere verschillen zijn. Zo geeft in meting 2017 van de jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond 13% aan dat ze minimaal 7 keer dienden te solliciteren terwijl dit bij de jongeren zonder migratieachtergrond 5% is.

In hoeverre hangt het objectieve gegeven van het aantal keer dat men voor een stageplaats solliciteerde samen met een meer subjectieve meting van het ondervinden van problemen tijdens het vinden van een stage-/bpv-plek? Ook hier zijn duidelijke verschillen zichtbaar. Over de gehele onderzochte periode geeft 25% van de jongeren met een niet-westerse achtergrond aan problemen te hebben ondervonden. Onder de groep jongeren met een westerse migratieachtergrond is dit 20% en van de jongeren zonder migratieachtergrond had 'slechts' 15% problemen ondervonden. Vooral tussen 2015 en 2017 daalt, in lijn met de verbeterde arbeidsmarktsituatie, voor alle groepen het aandeel dat moeite ondervond. In 2017 waren deze percentages respectievelijk 23%, 18% en 14%.

FIGUUR 1.

Succesvol met maximaal 3 keer solliciteren

De data laten verschillen in patronen zien tussen de mbo beroepsbegeleidende leerweg (bbl) en de beroepsopleidende leerweg (bol)². Het percentage gediplomeerden dat 1 tot en 3 keer diende te solliciteren is bij bbl-oplei-

² Het is belangrijk om nogmaals op te merken dat de vragen in het mbo-bbl betrekking hebben op het vinden van een bpv-plek aan het begin van de opleiding en voor met mbo-bol op het vinden van een stageplek tijdens de opleiding.

dingen ongeveer 91% en bij bol-opleidingen ongeveer 82%. Dit verschil is voor jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond ongeveer even groot (80% om 71%) en voor jongeren zonder migratieachtergrond kleiner (92% om 85%). Het verschil tussen jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond en jongeren zonder migratieachtergrond is dus iets groter in het mbo-bol dan het mbo-bbl.

Het verschil tussen jongeren met en zonder niet-westerse migratieachtergrond in percentage van jongeren dat aangeeft problemen te hebben ondervonden verschilt enigzins tussen bbl (13% van de jongeren met niet-westerse migratieachtergrond om 8% van de jongeren zonder migratieachtergrond) en bol (27% om 19%). Het algehele niveau van ondervinden van problemen ligt bij bbl lager dan bij bol.

Als we naar verschillen tussen de mbo-niveaus kijken zien we dat de verschillen tussen de verschillende groepen met en zonder migratieachtergrond groter zijn dan tussen de niveaus. Het percentage gediplomeerden dat met 1 tot en met 3 keer solliciteren een plek vond, varieert tussen 70% (mbo-niveau 4) en 78% (mbo-niveau 1) voor degenen met een niet-westerse migratieachtergrond en voor degenen zonder migratieachtergrond tussen 85% (mbo-niveau 1) en 89% (mbo-niveau 3). Ditzelfde patroon zien we ook als we kijken naar het percentage leerlingen dat problemen heeft ondervonden tijdens het solliciteren: het percentage met problemen varieert onder de groep met niet-westerse migratieachtergrond tussen 24% op mbo-niveau 2 en 26% op mbo-niveau 3 en voor jongeren zonder migratieachtergrond tussen 14% op mbo-niveau 3 en 17% op mbo-niveau 2.

Over de sectoren in het mbo heen zien we hetzelfde patroon: jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond vinden het minst vaak een stage-/bpv-plek met maximaal 3 keer solliciteren (variërend van 65% in de sector economie tot 84% in de landbouwsector), gevolgd door de jongeren met een westerse-migratieachtergrond (variërend van 80% in de economische sector tot 91% in de sector gedrag & maatschappij) en de jongeren zonder migratieachtergrond (variërend van 85% in de sector landbouw tot 91% in de sector gedrag & maatschappij). Het verschil is het grootst in de sector economie, waar 20%-punten verschil zit tussen jongeren

MBO Stages en de migratieachtergrond van studenten

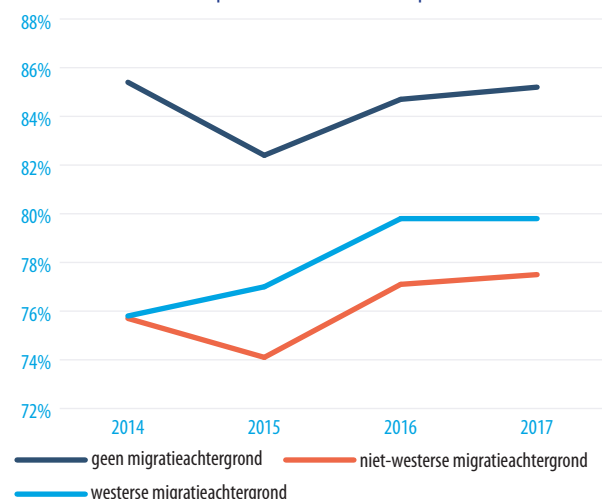
met niet-westerse migratieachtergrond en jongeren zonder migratieachtergrond. In de sectoren techniek en gedrag & maatschappij ligt het verschil bij 12-13% punt en in de sector gezondheidszorg bij 7%. Het kleinst is dit in de sector landbouw³.

3. Aspecten van beroep

We zagen in de vorige alinea over het algemeen een relatief duidelijk verschil tussen jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond en jongeren zonder migratieachtergrond als het om het aantal keren sollicitaties ging dat men nodig had om een stage-/bvp-plek te vinden. Zou het moeilijker kunnen vinden van stage-/bvp-plaats voor jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond invloed hebben op het soort stage dat men uiteindelijk loopt? Een indicator die daarover iets kan zeggen is de vraag of de respondent vond dat alle aspecten van het beroep waarvoor men leert ook terugkwamen in de stage.

FIGUUR 2.

% dat vindt dat alle aspecten van het beroep aan bod kwamen

In Figuur 2 zien we dat het percentage leerlingen dat vindt dat alle aspecten van het beroep in de stage terugkomen vrij stabiel is binnen de groep jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond en de groep zonder migratieachtergrond (schommelt tussen 74% en 77% en 83% en 85%, respectievelijk). Wat ook duidelijk naar

3 Het aantal respondenten (vooral jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond) in de steekproef met een opleiding in de sector landbouw is laag. De resultaten van deze sectoren dienen dan ook met voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd.

voren komt is dat tussen de groep jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond en jongeren zonder migratieachtergrond het verschil ook weinig schommelingen laat zien (varieert van 9% in 2014 en 8% in 2016).

Voor zowel de leerweg als het niveau van de gevolgde mbo-opleiding geldt dat de verschillen tussen de jongeren met en zonder niet-westerse migratieachtergrond groter zijn dan de verschillen tussen de leerweg of het niveau.

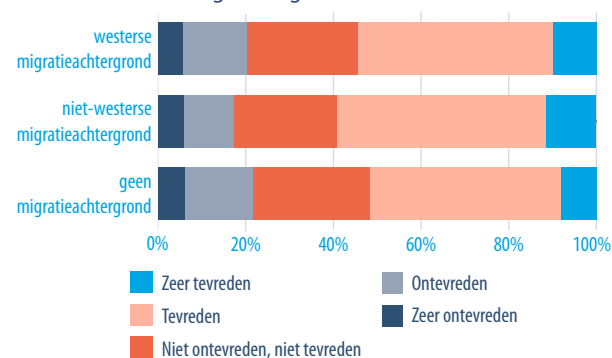
Voor de sectoren geldt dat het verschil tussen jongeren met en zonder niet-westerse migratieachtergrond het grootst is voor de sector landbouw³ (17%-punt), gevolgd door de sectoren economie en techniek (8%-punt en 9%-punt, respectievelijk) en het kleinst zijn voor de sectoren gezondheidszorg en gedrag & maatschappij (6%-punt en 5%-punt, respectievelijk).

4. De begeleiding van de stage/bpv

Zijn er verschillen te observeren in de begeleiding van de stage/bpv vanuit zowel de mbo-instelling als de stage-/bvp-plaats tussen jongeren met en zonder (niet-)westerse migratieachtergrond? De begeleiding vanuit de school wordt door jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond vaker als (zeer) tevreden omschreven (59%) dan door jongeren zonder migratieachtergrond (52%). In Figuur 3 is ook te zien dat jongeren zonder migratieachtergrond vaker de begeleiding vanuit school als (zeer) ontevreden karakteriseren (22% om 17%).

FIGUUR 3.

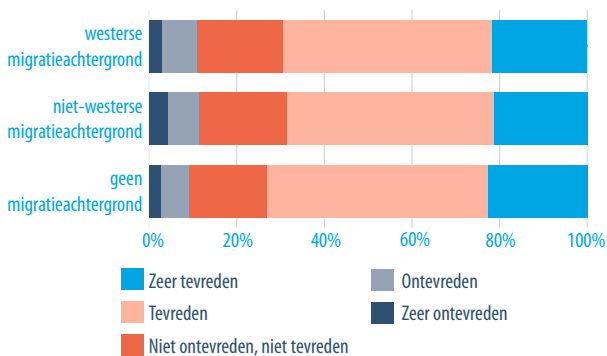
Tevredenheid met begeleiding vanuit school

Kijken we naar de begeleiding vanuit de stage-/bvp-plaats dan verandert het beeld. Jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond zijn wat deze begeleiding

betreft minder vaak (zeer) tevreden dan jongeren zonder migratieachtergrond (69% om 73%) en vaker (zeer) ontevreden (11% om 9%). Echter, de verschillen zijn marginaal.

FIGUUR 4.
Tevredenheid met begeleiding vanuit stage-/bvp-plaats

Het nader bekijken van de onderliggende data laat zien dat het hier gepresenteerde beeld ook geldt indien we de twee leerwegen (mbo-bol en mbo-bbl) of de vier mbo niveaus onderscheiden. Interessant is wel dat wat de niveaus betreft de waardering voor de begeleiding vanuit de school bij jongeren die een mbo niveau 1 opleiding gevolgd hebben duidelijk hoger ligt. Van hen is zo'n 68% (zeer) tevreden met de begeleiding vanuit de school terwijl op de andere drie niveaus het percentage tussen de 52% en 54% ligt. Ook als we kijken naar de verschillende opleidingssectoren, blijft het gepresenteerde beeld sterk overeind. Uitzondering is wederom de opleidingssector landbouw in welke door een matige tevredenheid onder de jongeren zonder migratieachtergrond wat de begeleiding vanuit de school betreft, het percentage dat (zeer) tevreden is, bij de groep jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond zo'n 20%-punt hoger ligt. Echter, we dienen de lezer er nog een keer op te attenderen dat het aantal respondenten met een niet-westerse migratieachtergrond in de opleidingssector landbouw relatief klein is.

5. Nadere analyse: aantal sollicitaties

Als we opnieuw kijken naar onze meest objectieve indicator van het vinden van een stage-/bvp-plek in het mbo is dat de vraag naar het aantal keer dat men heeft moeten solliciteren. We zagen dat in de groep jongeren zonder migratieachtergrond 87% met 1-3 sollicitaties een plek kon bemachtigen, terwijl dit in de groep jongeren

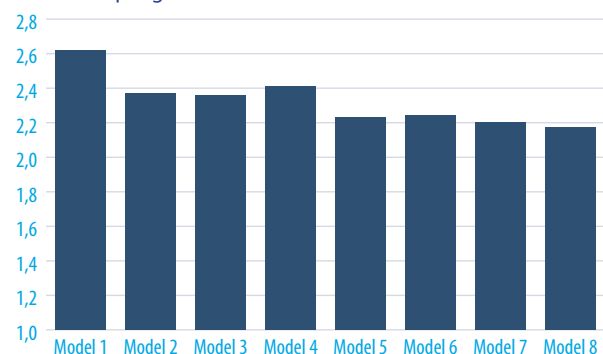
met een westerse migratieachtergrond 83% is en in de groep jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond 'slechts' 72% is. Anders geformuleerd: jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond dienen vaker meer dan drie keer te solliciteren dan jongeren zonder een migratieachtergrond (28% om 13%).

Binnen de groep jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond is de verhouding tussen de groep die minimaal 4 keer diende te solliciteren en de groep die minder dan 4 keer diende te solliciteren 0,39 (28%/72%). Bij de groep jongeren zonder migratieachtergrond ligt de verhouding op 0,15 (13%/87%). De kans om minimaal 4 keer te moeten solliciteren is daarmee 2,6 keer zo groot voor de jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond dan voor jongeren zonder migratieachtergrond. Deze verhouding wordt ook odds-ratio genoemd. De vraag is hoeveel daarvan eventueel verklaard kan worden door andere karakteristieken waarin de twee groepen jongeren van elkaar verschillen.

Om het verschil nader te verklaren zijn daarom een aantal multivariate analyses uitgevoerd:

- Model 1: Alleen dummy's voor migratieachtergrond
- Model 2: Model 1 plus dummy's voor provincie gevolgdde mbo-opleiding
- Model 3: Model 2 plus jaar van meting
- Model 4: Model 3 plus geslacht en leeftijd
- Model 5: Model 4 plus gevolgdde mbo-leerweg
- Model 6: Model 5 plus gevolgdde opleidingsniveau
- Model 7: Model 6 plus gevolgdde opleidingssector
- Model 8: Model 7 plus gemiddeld afstudeercijfer

Figuur 5.
Odds-ratio per geschat model.

In Model 1 zien we de odds ratio van 2,6 terug. In Model 2 wordt de provincie waarin men de opleiding heeft

MBO Stages en de migratieachtergrond van studenten

gevolgd toegevoegd aan de schatting van de odds ratio. Deze daalt naar 2,4. Zo'n 12% van de oorspronkelijk ongelijkheid wordt daarmee verklaard door verschillen in de regionale spreiding van jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond en jongeren zonder migratieachtergrond. Het toevoegen van het meetjaar (Model 3) en het geslacht en de leeftijd (Model 4) brengt geen verdere verklaring.

In Model 5 wordt de leerweg van de gevolgde mbo-opleiding meegenomen. We zien dat de odds ratio daalt naar 2,2. Dit betekent dat nog eens een 12% van het initiële verschil wordt verklaard door de leerweg van de gekozen studie.

Het toevoegen van het niveau van de gevolgde mbo-opleiding in Model 6, de gevolgde opleidingssector in

Model 7 en het eindexamencijfer in Model 8 veranderd de odds ratio nauwelijks. Deze blijft ongeveer 2,2.

De uitkomst van de uitgevoerde modellen is dan ook dat 'slechts' zo'n 25% van het initiële verschil door de in de data verder beschikbare karakteristieken verklaart kan worden. Ook naar controle voor regio, leerweg, opleidingsniveau, opleidingssector, geslacht, leeftijd en gemiddeld eindexamencijfer zien we dat jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond in verhouding met jongeren zonder migratieachtergrond nog steeds een ongeveer 2,2 keer zo hoge kans hebben om minimaal 4 keer te moeten solliciteren om een stage-/bvp-plaats in het mbo te bemachtigen.

Bijlage 1: Resultaten per meetjaar

		2014	2015	2016	2017
		%	%	%	%
Westerse migratieachtergrond					
Aantal keren solliciteren	1 tot 3	88	80	82	83
	4 tot 6	5	9	9	9
	7 tot 10	2	4	4	3
	meer dan 10	4	7	7	6
Problemen ondervonden bij vinden van stage/bpv-plaats	Ja	20	19	21	18
	Nee	80	81	79	82
Alle aspecten van het beroep aan bod gekomen	Ja	76	77	80	80
	Nee	24	23	20	20
Tevredenheid: Begeleiding vanuit school	(zeer) tevreden	n.a.	n.a.	21	20
	neutraal	n.a.	n.a.	25	25
	(zeer) ontevreden	n.a.	n.a.	54	55
Tevredenheid: Begeleiding vanuit werk	(zeer) tevreden	n.a.	n.a.	11	11
	neutraal	n.a.	n.a.	19	20
	(zeer) ontevreden	n.a.	n.a.	69	69
Niet-westerse migratieachtergrond					
Aantal keren solliciteren	1 tot 3	70	69	71	76
	4 tot 6	11	13	12	11
	7 tot 10	5	5	6	4
	meer dan 10	15	12	11	9
Problemen ondervonden bij vinden van stage/bpv-plaats	Ja	22	28	26	23
	Nee	78	72	74	77
Alle aspecten van het beroep aan bod gekomen	Ja	76	74	77	77
	Nee	24	26	23	23
Tevredenheid: Begeleiding vanuit school	(zeer) tevreden	n.a.	n.a.	17	18
	neutraal	n.a.	n.a.	22	25
	(zeer) ontevreden	n.a.	n.a.	60	58
Tevredenheid: Begeleiding vanuit werk	(zeer) tevreden	n.a.	n.a.	11	12
	neutraal	n.a.	n.a.	19	21
	(zeer) ontevreden	n.a.	n.a.	70	68
Zonder migratieachtergrond					
Aantal keren solliciteren	1 tot 3	87	86	87	89
	4 tot 6	6	7	7	6
	7 tot 10	2	3	3	2
	meer dan 10	4	4	4	3
Problemen ondervonden bij vinden van stage/bpv-plaats	Ja	14	17	16	14
	Nee	86	83	84	86
Alle aspecten van het beroep aan bod gekomen	Ja	85	82	85	85
	Nee	15	18	15	15
Tevredenheid: Begeleiding vanuit school	(zeer) ontevreden	n.a.	n.a.	22	22
	neutraal	n.a.	n.a.	27	27
	(zeer) tevreden	n.a.	n.a.	52	52
Tevredenheid: Begeleiding vanuit werk	(zeer) ontevreden	n.a.	n.a.	9	9
	neutraal	n.a.	n.a.	18	18
	(zeer) ontevreden	n.a.	n.a.	74	73

MBO Stages en de migratieachtergrond van studenten

Bijlage 2: Resultaten per leerweg

		MBO-BBL	MBO-BOL
		%	%
Westerse migratieachtergrond			
Aantal keren solliciteren	1 tot 3	90	80
	4 tot 6	3	10
	7 tot 10	2	4
	meer dan 10	5	6
Problemen ondervonden bij vinden van stage/bpv-plaats	Ja	9	25
	Nee	91	75
Alle aspecten van het beroep aan bod gekomen	Ja	78	79
	Nee	22	21
Tevredenheid: Begeleiding vanuit school	(zeer) ontevreden	16	22
	neutraal	25	25
	(zeer) tevreden	59	53
Tevredenheid: Begeleiding vanuit werk	(zeer) ontevreden	13	10
	neutraal	23	19
	(zeer) tevreden	64	71
Niet-westerse migratieachtergrond			
Aantal keren solliciteren	1 tot 3	80	71
	4 tot 6	7	13
	7 tot 10	4	5
	meer dan 10	9	12
Problemen ondervonden bij vinden van stage/bpv-plaats	Ja	13	27
	Nee	87	73
Alle aspecten van het beroep aan bod gekomen	Ja	78	76
	Nee	22	24
Tevredenheid: Begeleiding vanuit school	(zeer) ontevreden	14	18
	neutraal	21	24
	(zeer) tevreden	65	58
Tevredenheid: Begeleiding vanuit werk	(zeer) ontevreden	12	11
	neutraal	20	20
	(zeer) tevreden	68	69
Zonder migratieachtergrond			
Aantal keren solliciteren	1 tot 3	92	85
	4 tot 6	4	8
	7 tot 10	1	3
	meer dan 10	3	4
Problemen ondervonden bij vinden van stage/bpv-plaats	Ja	8	19
	Nee	92	81
Alle aspecten van het beroep aan bod gekomen	Ja	84	85
	Nee	16	15
Tevredenheid: Begeleiding vanuit school	(zeer) ontevreden	18	23
	neutraal	28	26
	(zeer) tevreden	54	51
Tevredenheid: Begeleiding vanuit werk	(zeer) ontevreden	10	9
	neutraal	20	17
	(zeer) tevreden	71	74

Bijlage 3: Resultaten per opleidingsniveau

		Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
Westerse migratieachtergrond					
Aantal keren solliciteren	1 tot 3	84	80	86	83
	4 tot 6	6	9	6	8
	7 tot 10	2	4	3	3
	meer dan 10	8	6	5	6
Problemen ondervonden bij vinden van stage/bpv-plaats	Ja	20	20	18	21
	Nee	80	80	82	79
Alle aspecten van het beroep aan bod gekomen	Ja	68	78	81	79
	Nee	32	22	20	21
Tevredenheid: Begeleiding vanuit school	(zeer) ontevreden	11	17	22	23
	neutraal	24	25	25	26
	(zeer) tevreden	64	58	53	51
Tevredenheid: Begeleiding vanuit werk	(zeer) ontevreden	10	13	11	10
	neutraal	23	20	20	19
	(zeer) tevreden	67	68	70	71
Niet-westerse migratieachtergrond					
Aantal keren solliciteren	1 tot 3	78	73	71	70
	4 tot 6	11	13	11	12
	7 tot 10	3	4	6	6
	meer dan 10	8	11	12	12
Problemen ondervonden bij vinden van stage/bpv-plaats	Ja	24	24	26	24
	Nee	76	76	74	76
Alle aspecten van het beroep aan bod gekomen	Ja	71	76	79	77
	Nee	29	24	21	23
Tevredenheid: Begeleiding vanuit school	(zeer) ontevreden	8	16	20	21
	neutraal	18	23	25	25
	(zeer) tevreden	74	61	55	54
Tevredenheid: Begeleiding vanuit werk	(zeer) ontevreden	10	12	12	11
	neutraal	18	21	20	20
	(zeer) tevreden	72	68	67	69
Zonder migratieachtergrond					
Aantal keren solliciteren	1 tot 3	85	87	89	87
	4 tot 6	7	7	6	7
	7 tot 10	2	2	2	3
	meer dan 10	6	5	3	4
Problemen ondervonden bij vinden van stage/bpv-plaats	Ja	17	17	14	16
	Nee	83	83	86	84
Alle aspecten van het beroep aan bod gekomen	Ja	73	83	86	85
	Nee	27	17	14	15
Tevredenheid: Begeleiding vanuit school	(zeer) ontevreden	16	21	21	23
	neutraal	23	27	28	26
	(zeer) tevreden	62	52	51	51
Tevredenheid: Begeleiding vanuit werk	(zeer) ontevreden	12	10	9	8
	neutraal	21	20	18	16
	(zeer) tevreden	67	69	73	76

MBO Stages en de migratieachtergrond van studenten

Bijlage 4: Resultaten per opleidingssector

		Landbouw	Techniek	Economie	Gezondheidszorg	Gedrag & Maatschappij
Westerse migratieachtergrond						
Aantal keren solliciteren	1 tot 3	82	84	80	87	91
	4 tot 6	7	6	10	7	5
	7 tot 10	2	4	4	2	1
	meer dan 10	9	6	7	4	3
Problemen ondervonden bij vinden van stage/bpv-plaats	Ja	18	17	23	19	12
	Nee	82	83	77	81	88
Alle aspecten van het beroep aan bod gekomen	Ja	75	79	74	83	83
	Nee	25	21	26	17	17
Tevredenheid: Begeleiding vanuit school	(zeer) ontevreden	26	23	19	19	18
	neutraal	26	24	25	26	26
	(zeer) tevreden	48	53	56	55	57
Tevredenheid: Begeleiding vanuit werk	(zeer) ontevreden	8	11	11	14	5
	neutraal	19	22	19	20	16
	(zeer) tevreden	73	68	70	66	79
Niet-westerse migratieachtergrond						
Aantal keren solliciteren	1 tot 3	84	74	65	83	79
	4 tot 6	8	10	14	8	10
	7 tot 10	4	5	6	3	4
	meer dan 10	4	11	15	6	7
Moeite ondervonden bij vinden van stage/bpv-plaats	Ja	15	24	27	20	22
	Nee	85	76	73	80	78
Alle aspecten van het beroep aan bod gekomen	Ja	68	76	74	81	83
	Nee	32	24	27	19	17
Tevredenheid: Begeleiding vanuit school	(zeer) ontevreden	9	19	18	15	17
	neutraal	25	26	24	20	22
	(zeer) tevreden	66	56	57	65	61
Tevredenheid: Begeleiding vanuit werk	(zeer) ontevreden	6	12	12	11	8
	neutraal	22	23	20	19	
	(zeer) tevreden	72	65	68	70	74
Zonder migratieachtergrond						
Aantal keren solliciteren	1 tot 3	85	87	85	90	91
	4 tot 6	9	7	8	5	5
	7 tot 10	3	2	3	2	2
	meer dan 10	4	4	5	3	3
Moeite ondervonden bij vinden van stage/bpv-plaats	Ja	18	16	16	14	14
	Nee	82	84	84	86	86
Alle aspecten van het beroep aan bod gekomen	Ja	85	85	82	87	88
	Nee	15	16	18	14	12
Tevredenheid: Begeleiding vanuit school	(zeer) ontevreden	25	23	22	19	19
	neutraal	29	29	26	25	25
	(zeer) tevreden	46	48	52	56	55
Tevredenheid: Begeleiding vanuit werk	(zeer) ontevreden	7	9	10	9	6
	neutraal	19	19	18	17	14
	(zeer) tevreden	74	72	72	74	79

Colofon

© Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt
Niets uit deze uitgave mag op enige manier worden
verveelvoudigd zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de directeur van het ROA.

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt
Maastricht University
School of Business and Economics
secretary-roa-sbe@maastrichtuniversity.nl
www.roa.nl

Deze factsheet is uitgebracht in opdracht van
het Ministerie van OCW

Vormgeving
ROA secretariaat, Maastricht

september 2018